

Mojca Stritar Kučuk in Helena Šter

SLOVENŠČINA 1+

Slovnične tabele in vaje za južnoslovanske govorce slovenščine kot drugega jezika

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

KAZALO

1 VPRAŠALNICE	4
2 ŠTEVILKE	6
Datum	8
Ura	9
3 GLAGOL	10
Sedanjik	10
Rad	16
Preteklik, prihodnjik, pogojniki	18
Vaje za glagolske čase	24
Vaje za podobne glagole	28
Modalni glagoli	31
4 SAMOSTALNIK	34
1. sklon	36
2. sklon	39
3. sklon	45
4. sklon	50
5. sklon	53
6. sklon	56
Vaje za sklone	60
5 PRIDEVNIK	67
Svojilni pridevnik	68
Stopnjevanje pridevnika	70
6 ZAIMEK	72
Svojilni zaimék	72
Osebni zaimék	74
Oziralni zaimék	79
7 PRISLOV	82
Čas	83
Kraj	84
8 VEZNIK	86
9 BESEDNI RED	90
REŠITVE	94

UVOD

Gradivo, ki je pred vami, je del učnega kompleta *Slovenščina 1+*. Komplet je nastal za mednarodne študente, ki se v prvem letu študija na Univerzi v Ljubljani v okviru modula Leto plus udeležujejo dveh semestrov lektorata slovenščine kot tujega jezika. Ker so ti študenti v glavnem iz Bosne in Hercegovine, Črne gore, Hrvaške, Srbije ali Makedonije, so v učnem gradivu izpostavljena predvsem vprašanja, koristna za govorce južnoslovanskih jezikov. Večina je brez predznanja slovenščine, njihov napredek pri učenju pa običajno hiter.

Slovenščino 1+ sestavljata dva zvezka. V rokah držite *Slovnične tabele in vaje*, ki vključujejo osnovne slovnične vsebine, s katerimi se srečujejo južnoslovanski govorniki na začetni stopnji učenja. Poudarek je predvsem na oblikoslovnih in delno tudi skladenjskih vprašanjih. Poglavja so urejena po besednih vrstah, vrstni red obravnave snovi pa mora določiti ustrezno usposobljeni učitelj, ki s pojasnili dopolni slovnične tabele. Tabele namreč nudijo samo osnovno razlago oz. uporabnikom olajšajo pomnjenje pravil. Ker so na koncu zvezka vključene rešitve nalog, ga je do neke mere mogoče uporabljati tudi za samostojno učenje, brez nadzora in pomoči učitelja. Vsebine so zasnovane za 90–120 kontaktnih ur učenja slovenščine, visoko motivirani uporabniki pa jih seveda lahko predelajo hitreje.

Ker južnoslovanski govorniki slovenščino praviloma dobro razumejo, besedišče, uporabljeno v vajah, ni tako strogo regulirano kot v učnih gradivih za govorce bolj raznolikih prvih jezikov. Velik del primerov, uporabljenih v nalogah, je korpusno utemeljen. Primere standardne slovenščine sva črpali iz referenčnega korpusa Gigafida, primere za naloge s pogostimi napakami, ki jih pri učenju slovenščine kot tujega jezika delajo južnoslovanski govorniki, pa sva poiskali v nastajajočem korpusu slovenščine kot tujega jezika KOST.

Avtorska ekipa se zaveda, da učenje jezika ne sme biti omejeno samo na slovnico. Zato se bo *Slovničnim tabelam in vajam* v kompletu *Slovenščina 1+* v kratkem pridružil še komunikacijsko naravnani zvezek s sporazumevalnimi vzorci, vajami za besedišče in komunikacijo ter primeri besedil.

Opisana vsebinska zasnova in okoliščine nastanka *Slovenščine 1+* pa ne pomenijo, da je njena uporaba omejena samo na južnoslovanske govorce. Koristna je lahko tudi za govorce drugih slovanskih jezikov ali za vse druge tuje govorce, ki se učijo slovensko in želijo sistematično spoznavati ter utrjevati posamezna slovnična vprašanja.

Avtorici vam želiva uspešno uporabo gradiva!

Mojca Stritar Kučuk in Helena Šter, september 2021

RAZLAGA KRAJŠAV

E = ednina
D = dvojina
M = množina
m = moški spol
ž = ženski spol
s = srednji spol
os. = oseba
npr. = na primer

1

VPRAŠALNICE

	PREVOD	PRIMER
Ali/A/...?		<i>Ali ste iz Slovenije?</i>
Kdo ...? (koga, komu, kom)		<i>Kdo je to?</i>
Kaj ...? (česa, čemu, čem, čim)		<i>Kaj delate?</i>
Od kod ...?		<i>Od kod ste?</i>
Kje ...?		<i>Kje živite?</i>
Kam ...?		<i>Kam greste popoldne?</i>
Koliko (časa) ...?		<i>Koliko časa ste že v Sloveniji?</i>
Kako ...?		<i>Kako vam je ime?</i>
Zakaj ...?		<i>Zakaj ste se odločili za svoj študij?</i>
Kdaj ...?		<i>Kdaj se začnejo predavanja?</i>
Od kdaj ...? Do kdaj ...?		<i>Od kdaj do kdaj ste na fakulteti?</i>
Kateri ...? (katerega ...)		<i>Na kateri fakulteti študirate?</i>
Kakšen ...? (kakšnega ...)		<i>Kakšno kavo pijete?</i>
Čigav ...? (čigavega ...)		<i>Čigav je ta telefon?</i>

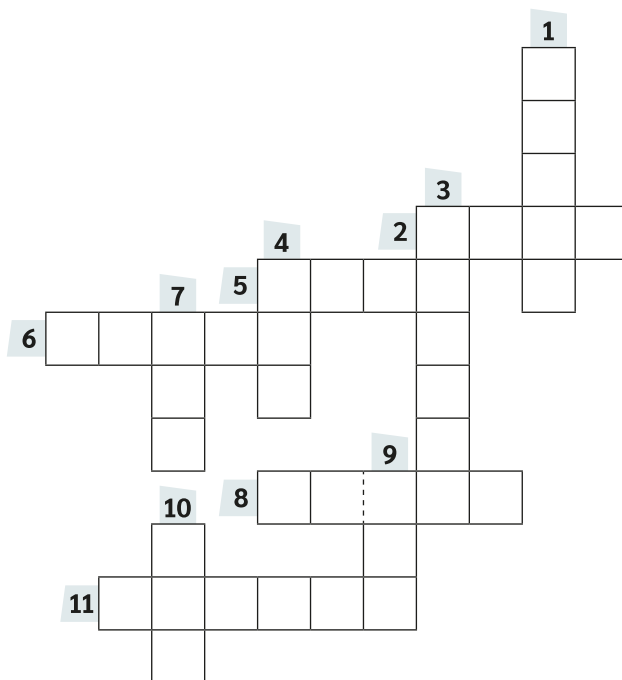
1. Dopolnite, kot kaže primer.

vprašalnice

- Kdo je to? – To je Peter Novak.
- a) _____ je Peter? – Iz Velenja.
- b) _____ živi? – V Ljubljani.
- c) _____ je star Peter? – 20 let.
- č) _____ časa že živi v Ljubljani? – Eno leto.
- d) Na _____ fakulteto hodi? – Na Fakulteto za gradbeništvo.
- e) _____ študira gradbeništvo? – Ker ga to zelo zanima.
- f) _____ ima predavanja? – Predavanja ima od devetih do štirih.
- g) _____ je poročen? – Ne, Peter še ni poročen, ampak ima punco.
- h) _____ je ime njegovi punc? – Maja.
- i) _____ dela Peter v prostem času? – Igra košarko.
- j) _____ gre na počitnice? – Vsako leto gre na morje.
- k) _____ vreme ima rad Peter? – Vroče in sončno.
- l) _____ tuje jezike govori? – Govori angleško, nemško in hrvaško.

2. Dopolnite križanko z vprašalniciami.

1. ... je ta avto?	5. ... se pišeš?	9. ... je vaš kandidat?
2. ... imamo izpit?	6. ... ste prišli v Slovenijo?	10. ... študiraš?
3. ... stane kava?	7. ... greste po predavanju?	11. ... vreme bo jutri?
4. ... lahko kupimo kruh?	8. ... prihajate?	

3. Kako bi vprašali po podčrtanih besedah? V tabeli označite vprašalnico.

	KAM?	KJE?
■ Včeraj smo bili <u>na obisku pri prijateljih</u> .		X
a) Do konca srednje šole je živela <u>v Bosni</u> .		
b) Eno od mojih najlepših potovanj je bilo <u>v Avstrijo</u> .		
c) Kdaj gremo spet skupaj <u>na koncert</u> ?		
č) Mama me je odpeljala <u>k zobozdravniku</u> .		
d) <u>V Parizu</u> je preživel večino življenja.		
e) Mladi ljudje dolgo stanujejo <u>pri starših</u> .		
f) Ne maram plavati <u>v morju</u> .		
g) Njegova dela lahko vidimo <u>v muzejih v Sloveniji, Avstriji in na Hrvaškem</u> .		
h) <u>Na telefon</u> pogleda vsako minuto.		
i) Prenočevali smo <u>v hotelu blizu Ravenne</u> .		
j) Rad bi imel hišo <u>na majhnem otoku</u> .		
k) Špela je bila <u>pri frizerju</u> .		
l) <u>Na Instagramu</u> preživi večino dneva.		

0	nič
1	ena
2	dve
3	tri
4	štiri
5	pet
6	šest
7	sedem
8	osem
9	devet

10	deset
11	enajst
12	dvanajst
13	trinajst
14	
15	
16	
17	
18	
19	

20	dvajset
21	enaindvajset
22	dvaindvajset
23	triindvajset
24	
25	
26	
27	
28	
29	

30	trideset
40	
50	
60	
70	
80	
90	

100	sto
101	sto ena
102	sto dve
103	
104	
105	
106	
107	

200	dvesto
300	tristo
400	
500	
600	šeststo
700	
800	
900	

1000	tisoč
2000	dva tisoč
3000	tri tisoč

1.000.000	milijon
1.000.000.000	milijarda

1. Napišite z besedo.

številke

- a) 4 _____
- b) 13 _____
- c) 20 _____
- č) 34 _____
- d) 63 _____

- e) 99 _____
 f) 105 _____
 g) 2015 _____

številke

2. Napišite z besedo.

- 8 _____ osem _____   č) 56 _____
 a) 17 _____   d) 85 _____
 b) 22 _____   e) 416 _____
 c) 78 _____   f) 2021 _____

3. Rešite križanko. Številke napišite z besedo.

številke

1	98
2	7
3	35
4	28
5	2012
6	203
7	62
8	14

DATUM

KATERI DAN JE DANES?

VRSTILNI ŠTEVNIK	MESEC
prvi	januar
drugi	februar
tretji	marec
četrti	april
peti	maj
šesti	junij
sedmi	julij
osmi	avgust
deveti	september
deseti	oktober
...	november
štirinajsti	december
...	
triindvajseti	
...	
enaintrideseti	

■ Danes je prvi januar.

KDAJ?

VRSTILNI ŠTEVNIK	MESEC
prvega	januarja
drugega	februarja
tretjega	marca
četrtega	aprila
petega	maja
šestega	junija
sedmega	julija
osmega	avgusta
devetega	septembra
desetega	oktobra
...	novembra
štirinajstega	decembra
...	
triindvajsetega	
...	
enaintridesetega	

■ Novo leto se začne prvega januarja.

1. Napišite datum z besedo.

datum

	KATERI DAN JE DANES?	KDAJ ...?
■ 2. 1.	drugi januar	drugega januarja
a) 28. 2.		
b) 3. 3.		
c) 20. 5.		
č) 12. 4.		
d) 25. 6.		
e) 4. 7.		
f) 14. 8.		
g) 30. 9.		
h) 7. 10.		
i) 1. 11.		
j) 24. 12.		

URA

	KOLIKO JE URA?	KDAJ?
7.00	sedem	ob sedmih
12.00	dvanajst	ob dvanajstih
13.00	ena (popoldne)	ob enih (popoldne)
14.00	dve (popoldne)	ob dveh (popoldne)
15.00	tri (popoldne)	ob treh (popoldne)
20.00	osem (zvečer)	ob osmih (zvečer)
21.00	devet (zvečer)	ob devetih (zvečer)
7.05	pet čez sedem	ob pet čez sedem
8.15	petnajst čez osem	ob petnajst čez osem
8.30	pol devetih	ob pol devetih
8.45	petnajst do devetih	ob petnajst do devetih
8.55	pet do devetih	ob pet do devetih
9.26	devet (in) šestindvajset (minut)	ob devetih (in) šestindvajset (minut)

1. Napišite uro z besedo.

ura

	KOLIKO JE URA?	KDAJ ...?
■ 8.00	osem	ob osmih
a) 2.00		
b) 5.40		
c) 7.45		
č) 9.30		
d) 11.55		
e) 14.15		
f) 15.30		
g) 16.06		
h) 17.15		
i) 20.10		
j) 22.30		

3

GLAGOL

SEDANJIK

BITI

	+			-		
	E	D	M	E	D	M
1. os.	sem	sva	smo	nisem	nisva	nismo
2. os.	si	sta	ste	nisi	nista	niste
3. os.	je	sta	so	ni	nista	niso

GOVORITI

	+			-		
	E	D	M	E	D	M
1. os.	govorim	govoriva	govorimo	ne govorim	ne govoriva	ne govorimo
2. os.	govoriš	govorita	govorite	ne govoriš	ne govorita	ne govorite
3. os.	govori	govorita	govorijo	ne govori	ne govorita	ne govorijo

imeti > imam

piti > pijem

peti > pojem

najti > najdem

hoteti > hočem

brati > berem
prati > perempriti > pridem
oditi > odidemreči > rečem
teči > tečemvreči > vržem
striči > strižemstanovati > stanujem
potovati > potujemdržati > držim
slišati > slišim
spati > spimiskati > iščem
klicati > kličem
poslati > pošljempisati > pišem
risati > rišem
plesati > plešem
kazati > kažemvzeti > vzamem
najeti > najamem
vstati > vstanem
začeti > začnem

JESTI

	+			-		
	E	D	M	E	D	M
1. os.	jem	jeva	jemo	ne jem	ne jeva	ne jemo
2. os.	ješ	jesta	jeste	ne ješ	ne jesta	ne jeste
3. os.	je	jesta	jejo jedo	ne je	ne jesta	ne jejo ne jedo

vedeti > vem + izvedeti ...

povedati > povem + napovedati,
izpovedati ...

iti > grem

dati > dam + dodati, podati ...

biti (prihodnjik) > bom

GLAGOLI S SE/SI, BESEDNI RED

1.	SE/SI	OSTALO
Študenta	se	pogovarjata.
Vsak dan	se	študenta pogovarjata.
Pogovarjata	se.	
Študent	si	vsak dan skuha kosilo.
Vsak dan	si	študent skuha kosilo.
Kosilo	si	študent vsak dan skuha sam.

1. Dopolnite z glagolom *biti*.

sedanjik, *biti*

- a) Jaz _____ Mojca.   č) Mi _____ iz Ljubljane.   f) Midva _____ iz Makedonije.
 b) Kdo _____ ti?   d) Od kod _____ vi?   g) Ali _____ vidva iz Srbije?
 c) On _____ Dragan.   e) Oni _____ iz Bosne.   h) Onadva _____ iz Hrvaške.

2. Dopolnite z glagolom *biti*.

sedanjik, *biti*

- a) Ivana, kako _____?   e) Mojca, Andreja in Nina _____ učiteljice.
 b) Vreme _____ lepo.   f) Ali _____ Nataša študentka?
 c) Ali _____ ti Marija?   g) Eva in Ana _____ prijazni.
 č) Jan _____ iz Avstrije.   h) Midva _____ iz Ljubljane.
 d) Oni _____ Slovenci.   i) Ali _____ vidva tudi iz Ljubljane?

3. Zanikajte.

sedanjik, *biti*, negacija

- Jaz sem študent. Jaz nisem študent.
- a) Mi smo iz Ljubljane. _____
 b) Moja punca je iz Slovenije. _____
 c) Iva je asistentka. _____
 č) One so prodajalke. _____
 d) Kava je draga. _____
 e) Jernej in Teja sta tekača. _____
 f) Midva sva par. _____
 g) Sem član vašega kluba. _____
 h) To je v redu. _____

4. Dopolnite, kot kaže primer.

sedanjik, pravilni glagoli

- _____ Čakam _____ (*čakati, jaz*) vlak.
- a) Kaj _____ (*delati, ti*)?
 b) Marko _____ (*igrati*) košarko.
 c) Enkrat na teden _____ (*telefonirati, midva*) babici.

SLOVENŠČINA 1+

Slovnicihne tabele in vaje za južnoslovanske govorce slovenščine kot drugega jezika

Avtorici: lekt. dr. Mojca Stritar Kučuk, lekt. Helena Šter

Pri pripravi gradiva je sodelovala lekt. Staša Pisek.

Recenzenta: dr. Nataša Hribar, lekt. Matej Klemen

Urednica: mag. Mateja Lutar

Jezikovni in tehnični pregled: mag. Mateja Lutar, lekt. dr. Mojca Stritar Kučuk

Oblikovanje, prelom in priprava na tisk: Petra Lapajne Povirk

Ilustracije: Petra Lapajne Povirk

© Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2021 (prvi natis). Vse pravice pridržane.

Založila: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Izdal: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko, www.centerslo.si

Za založbo: red. prof. dr. Roman Kuhar, dekan Filozofske fakultete

Ljubljana, 2021

Prvi natis

Naklada: 800 izvodov

Tisk: Birografika Bori, d. o. o.

Cena: 8,00 EUR

Učbenik je izšel s finančno pomočjo uredništva visokošolskih in drugih učbenikov Filozofske fakultete, ki ga vodi red. prof. dr. Janica Kalin.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

811.163.6(076)

STRITAR Kučuk, Mojca

Slovenščina 1+ : slovnicihne tabele in vaje za južnoslovanske govorce slovenščine kot drugega jezika / Mojca Stritar Kučuk in Helena Šter ; [ilustracije Petra Lapajne Povirk]. - 1. natis. - Ljubljana : Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2021

ISBN 978-961-06-0516-4

COBISS.SI-ID 73380099